

HET VERSIEREN VAN VOORTUINEN: EEN NIEUWE VOORDEUR

Limburgs Volkskundig Genootschap - Anouchka wordt veertig

Limburgers houden van feestjes, en allerhande aanleidingen daartoe worden gretig aangegrepen. Daarbij zijn er veel helpende handen. De koploper onder de redenen om te feesten doorheen het jaar, zijn de **'ronde' verjaardagen**: wanneer iemand van de familie, burens of vrienden zijn of haar twintigste, dertigste of veertigste (etc.) verjaardag viert en dus een **'nieuwe voordeur'** krijgt. Dat is dé aanleiding om de **voortuin van de betrokkene te versieren** met daarin een duidelijke boodschap: wij wachten op een verjaardagsfeestje. Die boodschap wordt vaak geïllustreerd met tientallen lege drankflessen.

Meestal hangt er ook een **gelegenheidsgedicht** van welluidende karamellenverzen, die de (on)deugden van het feestvarkentje beschrijven, en nogmaals duidelijk maken dat enkel een feest volstaat om in vrede en vreugde verder samen te leven. Enkele citaten:

- *Een fijne verjaardag van elke buur, we horen wel welke dag en welk uur!*
- *Het bereiken van veertig is een mooie reden voor een feestje, zet het al maar klaar, wij komen eraan!*
- *Marc; vijftig, wordt verdacht van kaalheid, smokkelen, versieren van vrouwen... Vonnis een BBQ.*
- *Koester je buik en onderkinnen, een echte schoonheid zit vanbinnen.*
- *Laat de flessen maar knallen, wij laten dadelijk alles vallen.*

Het versieren van de voortuin gebeurt vaak **onverwacht** bij nacht, om de verrassing voor de feesteling maximaal te maken. De geheime vergaderingen en de uitgestreken gezichten vooraf zijn tevens een onderdeel van de pret. Maar er zijn uitzonderingen op de geheimhouding. Zo kreeg een fietsenmaker uit Kuringen reeds 100 dagen voor zijn 50ste verjaardag een aftelbord voor zijn huis, en elke dag werd het aftellen keurig aangepast.

Het versieren van voortuinen bestaat reeds vele decennia. De oudste aanleiding is wellicht het vieren van gouden bruiloften, waarbij niet enkel het huis van de feestelingen versierd werd, maar waarbij ook boompjes met papieren rozen langs de straat werden geplaatst. Na de **Tweede Wereldoorlog** zijn er andere voortuinversieringen bijgekomen, zoals de **'nieuwe voordeuren'**. Een bijzondere versie zijn de **'ossenfeesten'**: wanneer een dertigjarige nog ongehuwd is kan hij een (soms betonnen) os in de voortuin krijgen, en worden er duidelijke boodschappen in de buurt verspreid: *'Jos = Os!'* Dat is een vorm van *'charivari'* of volksgericht: de betrokkene voldoet niet aan de maatschappelijke norm om een gezin te stichten. Deze ossenfeesten waren tussen de jaren 1960 en 2010 erg populair in Noord-Oost Limburg, maar de laatste jaren zijn er veel minder. De maatschappelijke normen over gezinsvorming verzwakken, er wordt blijkbaar minder gespot met alleenstaanden.

Versierde voortuinen hebben vaak een **thema**: het beroep of een hobby van de feesteling. Bij vijftig jarigen zien we geregeld een pop die verwijst naar de stokoude Bijbelse figuren Abraham of Sarah. Sommige verenigingen hebben een voorraad van oude deuren, die ingezet kunnen worden waar nodig. Zo komt het wel eens voor dat iemands huis helemaal omringd wordt met tientallen deuren. Andere verenigingen hebben een stevige os in voorraad, die gehuurd kan worden, verplaatsingen inbegrepen.

**In 2011 gaf het Limburgs Volkskundig Genootschap LVG een boek uit met als titel: Limburg siert en viert, volkscultuur in voortuintjes. Digitaal te bekijken via deze link.*

**Deze inzending kadert binnen het project Beleving. 100 levende gebruiken en tradities in Limburg. Een initiatief van het Limburgs Volkskundig Genootschap, in samenwerking met ECRU Erfgoed en Erfgoed Haspengouw, Werkplaats immaterieel erfgoed, Openluchtmuseum Bokrijk, Heemkring Vaart, Haspengouw. TV vzw, Academie voor Streekgebonden Gastronomie en AVANSA-Limburg.*

INZENDER

Luk Indesteege
<http://www.folkinlimburg.be/>

LOCATIE

Limburg

PERIODE

{ }

THEMA

Feesten, rituelen en sociale gebruiken

TREFWOORD

#feest #sociaal gebruik